

> Retouradres Postbus 20101 2500 EC Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal
Binnenhof 4
2513 AA 's-GRAVENHAGE

**Directoraat-generaal voor
Energie en Telecom**
Directie Energiemarkt

Bezoekadres
Bezuidenhoutseweg 30
2594 AV Den Haag

Postadres
Postbus 20101
2500 EC Den Haag

Factuuradres
Postbus 16180
2500 BD Den Haag
T 070 379 8911 (algemeen)
www.ez.nl

Datum 24 februari 2010

Betreft Vragen over stroomstoringen in Hoogezand-Sappemeer

Ons kenmerk
ET/EM / 10015788

Uw kenmerk
2010Z00359

Hierbij zend ik u de antwoorden op de schriftelijke vragen van het lid Zijlstra (VVD) over stroomstoringen in Hoogezand-Sappemeer. De vragen zijn mij toegezonden op 13 februari 2010 onder nummer 2010Z00359.

1

Bent u op de hoogte van het hoge aantal stroomstoringen dat heeft plaatsgevonden in Hoogezand-Sappemeer?

2

Deelt u de mening dat 13 storingen in een jaar tijd te hoog is en dat daarmee vraagtekens gezet mogen worden bij de leveringszekerheid? Zo niet, waarom niet?

Antwoord 1 en 2

Ik vind het belangrijk dat men in Nederland kan vertrouwen op een goede stroomvoorziening. In dit opzicht is elke storing er één teveel. Het is voor afnemers natuurlijk vervelend, en soms ook kostbaar om zonder stroom te zitten. Daar staat tegenover dat er in elk technisch systeem wel eens iets mis kan gaan. Dit betekent niet direct een gevaar voor de leveringszekerheid.

Over het aantal storingen in 2009 heb ik navraag gedaan bij netbeheerder Enexis. Enexis geeft aan in dit gebied in het afgelopen jaar slechts 1 storing (onderbreking) en 3 zogenaamde dips (korte spanningsverlaging) te hebben geregistreerd. Volgens Enexis ligt de oorzaak van de andere storingen, zoals die door de aangesloten bedrijven worden ervaren, in de technische installatie van de bedrijven en niet in het door Enexis beheerde netwerk. Om de oorzaak van de storingen definitief vast te stellen, heeft Enexis inmiddels geavanceerde meetapparatuur geplaatst bij de betrokken bedrijven.

Wellicht ten overvloede wil ik opmerken dat de NMa, aan de hand van signalen of klachten van afnemers, kan besluiten dat nader onderzoek naar verstoringen in de energievoorziening gewenst is. De NMa heeft inmiddels aangegeven een verkennend onderzoek te zijn gestart naar de casus Hoogezand-Sappemeer.

3

Deelt u de mening dat afnemers het recht hebben op transparante informatie over de oorzaken van dergelijke stroomstoringen en de gevolgde procedures en dat dit recht hier des te meer op zijn plaats is omdat de schade en overige nadelen vooral bij de afnemers terechtkomen terwijl de informatie alleen bij het netwerkbedrijf ligt en dat het netwerkbedrijf als natuurlijk monopolist en in eigendom van de overheid als vanzelfsprekend maximale openheid en transparantie zou moeten willen betrachten in het geval van verstoringen van de elektriciteitsvoorziening? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Ja. Artikel 19e, derde lid van de Elektriciteitswet 1998 regelt dat netbeheerders verplicht zijn storingen te registreren en te melden aan klanten en de nationale toezichthouder. Op basis hiervan hebben de gezamenlijke netbeheerders het landelijke storingsmeldpunt ingericht, inclusief een bijbehorende website waarop feitelijke informatie over recente stroomstoringen wordt gepresenteerd, gebaseerd op postcodegebied (www.gasenstroomstoringen.nl). Bovendien moet de netbeheerder, op grond van art. 19a en de daarop gebaseerde 'Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas', de NMa inzage geven in zijn storingsregistratiesysteem.

4

Wat is uw mening over het feit dat er een stroomstoring van twee uur heeft plaatsgevonden aan een 110/10 kV transformator op hoofdvoedingsstation Kropswolde, terwijl op dit station een reservetransformator aanwezig is? Kunt u daarbij aangeven hoe dit zich verhoudt tot uw uitgangspunt dat het hoofdstroomnetwerk 'dubbel' moet zijn uitgerust om daarmee de leveringszekerheid op een aanvaardbaar niveau te brengen en te houden?

Antwoord

Enexis heeft aangegeven dat deze storing werd veroorzaakt door een defect beveiligingsrelais. Hierdoor schakelde de hoofdtransformator om 9:03 uur uit. Doordat de uitschakeling door een defect in een beveiligingsrelais is veroorzaakt, ontstond een diffuus storingsbeeld. Omdat het storingsbeeld niet eenduidig was, is de reservetransformator niet op afstand ingeschakeld en is ter plaatse eerst een onderzoek naar de exacte oorzaak van de storing ingesteld. Hierbij zijn zowel de installaties in het station als het achterliggende net gecontroleerd. Tijdens het oplossen van deze storing werd de communicatie tussen de storingsoplossers gehinderd doordat zich op dat moment de landelijke Vodafone storing voordeed. Hierdoor heeft de afhandeling van deze complexe storing extra vertraging opgelopen. Om 10:59 uur was de storing hersteld. Als duidelijk zou zijn geweest dat het veilig was om de reservetransformator in te schakelen, zou dit direct zijn gebeurd. Door de storing in het beveiligingssysteem

kon dit echter niet terstond gebeuren en was eerst inspectie ter plaatse noodzakelijk, juist om de netveiligheid in het belang van alle aangeslotenen te waarborgen. Bovengenoemde communicatieproblemen leidden vervolgens tot een onderbreking van de elektriciteitsvoorziening van krap 2 uur. Een storing in het beveiligingssysteem, gecombineerd met het uitvallen van het mobiele netwerk valt mijns inziens onder een ongelukkige samenloop van omstandigheden.

5

Deelt u de mening dat het voor het investeringsklimaat in Nederland uitermate belangrijk is dat er geen twijfels mogen ontstaan over de leveringszekerheid van elektriciteit en gas in Nederland?

Antwoord

Ja. De betrouwbaarheid van de elektriciteitsvoorziening in Nederland behoort gelukkig tot de beste ter wereld met gemiddeld slechts 22 storingsminuten per aansluiting per jaar.

6

Deelt u de mening dat het een goede zaak zou zijn dat bij stroomstoringen en storingen in het gasnetwerk, het aan de netwerkbedrijven is om te bewijzen dat er geen sprake was van verwijtbaar handelen van hun zijde? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Nee. Ik vind het belangrijk dat netbeheerders een gedegen storingsanalyse uitvoeren, dat de oorzaak van de storing zo nauwkeurig mogelijk wordt vastgesteld en dat de oorzaak van de storing op een geschikte wijze bekend wordt gemaakt. De netbeheerders worden via de 'Regeling kwaliteitsaspecten netbeheer elektriciteit en gas' verplicht de aard en oorzaak van de onderbreking te registreren en jaarlijks de oorzaken van wijzigingen in de kwaliteitsindicatoren te rapporteren aan de NMa. De NMa houdt toezicht op de naleving van de eisen uit de regeling en zal ook ingrijpen als de kwaliteit van de verslaglegging te wensen over laat.

Een algemene regel, waardoor een netbeheerder bij elke storing moet bewijzen dat hij niet verwijtbaar heeft gehandeld, zou een disproportionele last voor de netbeheerder betekenen. Mocht een afnemer denken dat een storing wel te wijten is aan handelingen van de netbeheerder, dan kan hij altijd een klacht indienen bij de NMa.

7

Wat is uw mening over de leveringsvoorwaarden die Enexis aan zijn klanten voorlegt, waarbij de aansprakelijkheid voor schade die voorkomt uit dergelijke storingen bijna altijd bij de afnemers terecht komt? Bent u bereid de Energiekamer te laten onderzoeken of Enexis en andere netwerkbedrijven in hun

leveringsvoorwaarden mogelijk misbruik maken van hun monopoliepositie? Zo niet, waarom niet?

Antwoord

Vanzelfsprekend moeten de belangen van afnemers goed zijn geborgd. Ik vind daarom dat de leveringsvoorwaarden redelijk, objectief en niet-discriminerend moeten zijn. Dit is dan ook vastgelegd in artikel 26 van de Elektriciteitswet. Naast de algemene voorwaarden zijn ook de verplichtingen zoals opgesteld in de Netcode van kracht, zoals het verplicht uitkeren van een compensatievergoeding bij een stroomonderbreking die langer duurt dan 4 uur.

Bij geschillen over de algemene voorwaarden die een netbeheerder aan zijn klanten voorlegt, kan de klant een klacht indienen bij de Geschillencommissie Energie en Water (voor consumenten) of bij de Geschillencommissie Energie voor de Zakelijke Markt. Enexis is aangesloten bij deze Geschillencommissie. Dat betekent overigens ook dat over de voorwaarden overleg is geweest tussen energiebedrijven en afnemerorganisaties.

Daarnaast kan elke klant een klacht indienen bij de NMa inzake misbruik van een economische machtspositie. Het is vervolgens aan de NMa om te beoordelen of de algemene voorwaarden conform de wet zijn opgesteld. De NMa heeft aangegeven dat zij op dit moment geen aanwijzingen heeft ontvangen dat netbeheerders op grond van de mededingingswet misbruik maken van hun machtspositie doormiddel van hun leveringsvoorwaarden. Ik zie dan ook geen aanleiding de NMa nu te vragen het verzochte onderzoek uit te voeren.

8

Bent u, gezien het grote belang van een betrouwbare energievoorziening en de grote schade die bedrijven en consumenten kunnen leiden bij storingen, bereid een permanente onafhankelijke onderzoeksraad (analoog aan de onderzoeksraad voor veiligheid) in te stellen die als taak heeft om technisch onderzoek te doen naar de oorzaken en gevolgen van storingen in de elektriciteit- en gasvoorziening, waarbij deze raad ook aanbevelingen kan doen over maatregelen die genomen dienen te worden om de kwaliteit van het netwerk te verbeteren? Indien u hier niet toe bereid bent, kunt u dan aangeven waarom niet en hoe u dan denkt te zorgen dat bedrijven op correcte, transparante en onafhankelijke wijze worden geïnformeerd over dergelijke storingen?

Antwoord

Nee, de NMa is, samen met het 'Staatstoezicht op de Mijnen', afdoende uitgerust om effectief en efficiënt toezicht te houden op de kwaliteit van het elektriciteit- en gastransport. De Onderzoeksraad voor Veiligheid heeft bovendien reeds de bevoegdheid om storingen in de elektriciteit- en gasvoorziening te onderzoeken. In geval van grote storingen, zoals die zich bijvoorbeeld hebben voorgedaan in Haaksbergen en de Bommelerwaard, gebruikt zij deze bevoegdheid ook.

**Directoraat-generaal voor
Energie en Telecom**
Directie Energiemarkt

Ons kenmerk
ET/EM / 10015788

Dankzij de hiervoor reeds genoemde afspraken tussen Netbeheer Nederland en de Consumentenbond, de bepalingen in de Elektriciteitswet 1998, de bevoegdheden van de Onderzoeksraad voor Veiligheid en het toezicht van de NMa en het Staatstoezicht op de Mijnen, is een correcte informatievoorziening over stroomstoringen mijn inziens voldoende geborgd.

(w.g.) Maria J.A. van der Hoeven
Minister van Economische Zaken